

Den Europæiske Sprogportfolio i danske klasseværelser

Hvilke muligheder ligger der i integrationen af
Den Europæiske Sprogportfolio i
fremmedsprogsundervisningen i en dansk
kontekst?

Gabriele Wolf

VIA University College

Sprogpædagogik på kryds og tværs

28. september 2015

Workshoppens forløb

- Indledende bemærkninger
- Hensigten bag udvikling af værktøjet
- Den Fælles Europæiske Referenceramme (CEFR)
- Den Europæiske Sprogportfolio (ESP)
- ESPs dele
- At starte et sted: ESP i en dansk 5. klasse/tysk
- Erfaringer

#EDLangs #coeEDL

ЗДРАВЕЙТЕ

Γεια σας

Labdien

Olá

Hei

Hallo

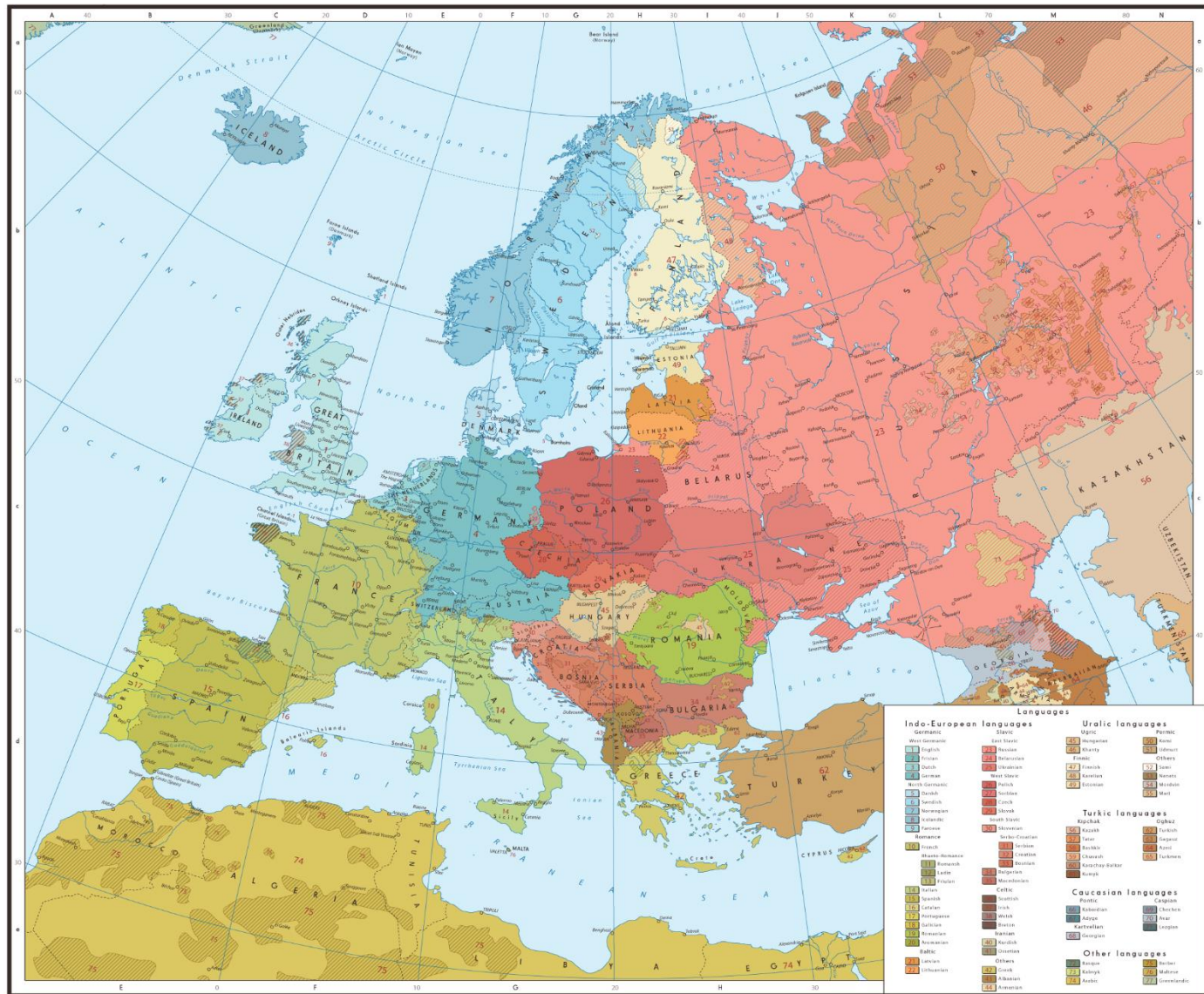
Bonjour

Hello

Multilingual
Europe

Languages of Europe

24 officielle sprog/ arbejdssprog i EU

Flersprogethed i Europa

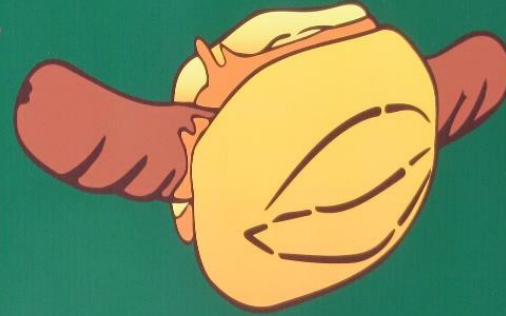
- Plurilingual Europe?

- 24 officielle amtssprog i EU
- Ca. 60 regional- og mindretalssprog:
walisisk, catalansk, frisisk, jiddisch, sorbisk, samisk
- Ca. 6000-7000 sprog i verden
- De ikke-europæiske sprog, der er mest udbredte i Europa, er arabisk, kinesisk og hindi, som har hvert deres skriftsystem

THÜRINGER
ROSTBRATWURST

1,80 €

Original Thüringer
Bratwurst

チューリンガー・ブラットヴルスト

튀링어 브라트부르트

图灵根香肠

ТЮРИНГСКАЯ СОСИСКА

Sausage Thuringian

Original Thüringer
Bratwurst

**Det er aldrig for sent ...
ensprogethed
kan kureres!**

www.language-diversity.eu

Lebenslanges
Lernen

Our vision

A Europe committed to linguistic and cultural diversity, where the key role of quality language education in achieving intercultural dialogue, democratic citizenship and social cohesion is recognised and supported.

https://www.youtube.com/watch?v=ufuxNwb5VXA&feature=player_embedded

Et kort historisk rids

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Siden 1957: Language Policy Unit (Strasbourg)
1994: European Centre for Modern Languages (ECML), i dag en sammenslutning af 32 lande , som under paraplyen af Council of Europe fremmer plurilingvale og plurikulturelle initiativer

Den Fælles Europæiske Referenceramme (CEFR)

Common European Framework of Reference for Languages,
Cambridge 2001

Dansk oversættelse, 2008

Et hoveddokument som tilbyder en overordnet
ramme indenfor kommunikativ sprogforståelse for:

- Sproglæring
- Sproglige kompetencer

http://uvm.dk/~media/UVM/Filer/Udd/Voksne/Bibliotek%20voksne%20udlaendinge/111221%20den_faelles_europaeiske_referenceramme.pdf

Referencerammens formål

“Referencerammen har til formål at etablere et fælles fagsprog og fastlægge standarder for beskrivelse af funktionelle sprogfærdighed men er ikke en normativ beskrivelse af mål og indhold af undervisning, testning og prøver af de enkelte europæiske lande”

(Forord til dansk udgivelse af Den Fælles Europæiske Referenceramme, 2008)

Hvem kan benytte sig af dette hoveddokument ? Til hvilket formål?

Rammen kan anvendes på alle niveauer af curriculumudviklere, beslutningstagere, lærebogsforfatter, testudviklere , lærere ... som et redskab til:

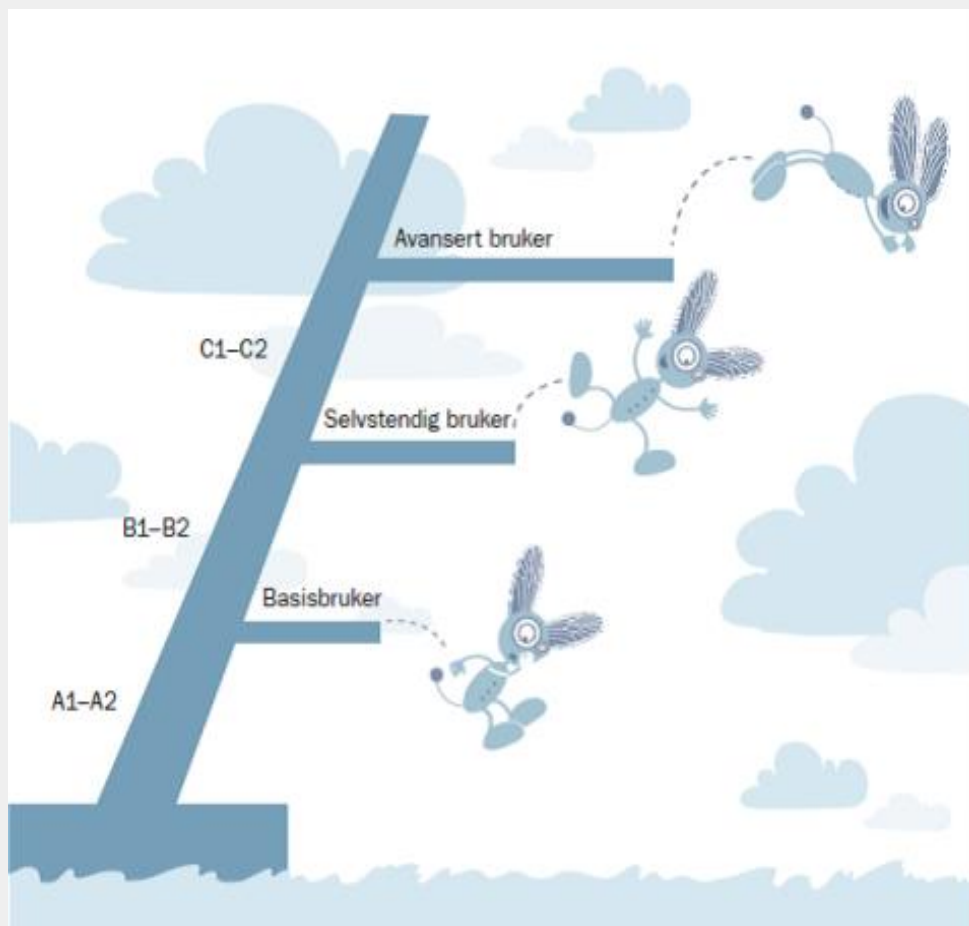
- Udvikling
- Planlægning
- Gennemførelse
- Kvalitetssikring af fremmedsprogsundervisning

Forenklede Fælles Mål. Tysk 2014

1.5. Den Fælles Europæiske Referenceramme for sprog

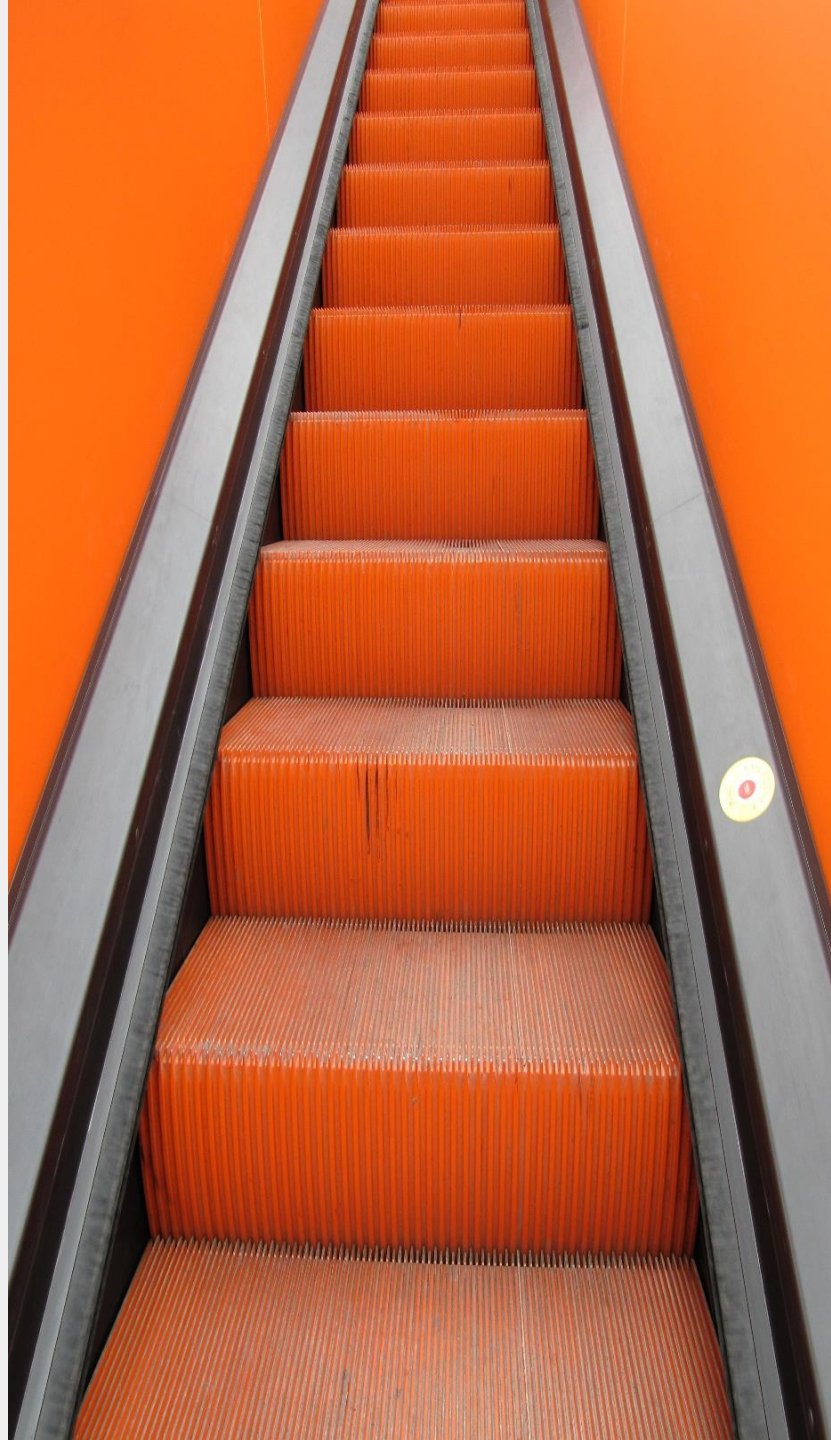
Det europæiske arbejde med at opstille mål for fremmedsprogsundervisning danner også grundlag for Fælles Mål

6 niveauer i en fælles europæisk sprogprogression

“standarder til beskrivelse af funktionel sprogfærdighed”

Basisbruger A1, A2, selvstændig bruger B1, B2 og uafhængig bruger C1, C2

Den Fælles Europæiske Referenceramme - Selvevalueringsskala

		A1 Sprogbruger med basiskundskaber	A2 Sprogbruger med basiskundskaber	B1 Selvstændig sprogbruger	B2 Selvstændig sprogbruger	C1 Kompetent sprogbruger	C2 Kompetent sprogbruger
Forstå	 Lytte	Jeg kan forstå meget enkle ytringer om mig selv, mennesker jeg kender og ting omkring mig, når folk taler langsomt og tydeligt.	Jeg kan forstå de mest almindelige ord og udtryk for ting, der er vigtige for mig, fx oplysninger om mig selv, om min familie, om indkøb, mit nærmiljø og mit arbejde. Jeg kan forstå hovedindholdet i korte og klare beskeder og meddelelser.	Jeg kan forstå hovedindholdet når der er tale om dagligdags emner som fx arbejde, skole, fritid etc. og sproget er klart og præcist.	Jeg kan forstå længere sammenhængende tale og foredrag og kan følge med i en indviklet ordveksling, forudsat at jeg har rimelig indsigt i emnet. Jeg kan forstå de fleste nyhedsudsendelser på tv. Jeg kan forstå de fleste film, hvor sproget forekommer i en standard version.	Jeg kan forstå et langt foredrag selv når det ikke er klart struktureret, og ideer og tanker ikke udtrykkes direkte. Jeg kan forstå tv-udsendelser og film uden større besvær.	Jeg kan forstå alle former for talesprog, både når jeg hører det i direkte kommunikation, og når jeg hører det i medierne. Jeg kan også forstå en indlæst, der taler hurtigt, hvis jeg har haft tid til at vænne mig til vedkommendes måde at tale på.
	 Læse	Jeg kan forstå dagligdags navne, ord og meget enkle sætninger, fx i annoncer, på opslag og plakater eller i brochurer.	Jeg kan læse meget korte og enkle tekster. Jeg kan finde bestemte oplysninger, jeg leder efter i dagligdags tekster såsom reklamer, brochurer, spisekort og fartplaner, og jeg kan forstå korte, enkle personlige breve.	Jeg kan forstå tekster, der er skrevet i et dagligdags sprog eller relaterer sig til mit arbejde. Jeg kan forstå indholdet af personlige breve, hvor afsenderen beskriver sine oplevelser, følelser og ønsker.	Jeg kan læse artikler og rapporter om aktuelle emner i hvilke forfatteren indtager en bestemt holdning til et problem eller udtrykker et bestemt synspunkt. Jeg kan forstå de fleste moderne noveller og letlæselige romaner.	Jeg kan forstå lange og indviklede sagprosatexter og litterære tekster og opfatte forskelle i stil. Jeg kan forstå fagsprog i artikler og tekniske instruktioner, også når det ikke er inden for mit fagområde.	Jeg kan uden problemer læse næsten alle former for tekster, også abstrakte tekster der indeholder svære ord og sætningstrukturer, f.eks. manualer, fagtekster og litterære tekster.
Tale	 Samtale	Jeg kan føre enkle samtaler hvis min samtalepartner er indstillet på at gentage eller at omformulere sine sætninger og tale langsomt, samt hjælpe mig med at formulere det, jeg prøver på at sige. Jeg kan stille og besvare enkle spørgsmål omkring dagligdags emner.	Jeg kan deltage i samtale om enkle hverdagsituationer, der kun lægger op til en udveksling af informationer. Jeg kan deltage i en kort meningsudveksling, skønt jeg normalt endnu ikke forstår nok til at kunne uddybe samtalen.	Jeg kan klare de fleste situationer, der opstår ved rejse i lande eller områder, hvor sproget tales. Jeg kan uforberedt indgå i en samtale om emner af personlig interesse eller generelle hverdagsemner som fx familie, fritid, arbejde, rejse og aktuelle begivenheder.	Jeg kan samtale og diskutere så på flydende og frit, at jeg forholdsvis uvurteret kan føre en samtale med 'native speakers'. Jeg kan tage aktivt del i diskussioner om dagligdags emner, samt forklare og forsvare mine synspunkter.	Jeg kan udtrykke mig flydende og spontant uden alt for tydeligt at lede efter ordene. Jeg kan bruge sproget fleksibelt og effektivt i sociale og arbejdsmæssige situationer. Jeg kan forholdsvis præcist udtrykke mine synspunkter og ideer på en måde, der er tilpasset efter, hvilken person, jeg taler med.	Jeg kan uden anstrengelse tage del i hvilken som helst samtale og diskussion og vælge det passende ordform og udtryk. Jeg kan udtrykke mig flydende og nuanceret med en stor grad af præcision. Hvis jeg alligevel har problemer, kan jeg med omformuleringer klare mig så godt, at min samtalepartner næppe lægger mærke til det.
	 Redegøre	Jeg kan med enkle sætninger og et begrænset ordforråd beskrive hvor jeg bor og fortælle om folk, jeg kender.	Jeg kan bruge en række udtryk og enkle vendinger til at beskrive min familie og andre omkring mig, min dagligdag, min uddannelsesmæssige baggrund og mit arbejde – nu eller tidligere.	Jeg kan bruge udtryk og vendinger til at redegøre for oplevelser, mine drømme, håb og forventninger. Jeg kan kort forklare og begrunde mine meninger og planer. Jeg kan fortælle en historie, give et resume af en bog eller af en film og beskrive mine indtryk af dem.	Jeg kan klart og detaljeret redegøre for forhold vedrørende mine interesse- og erfaringsområder. Jeg kan fremlægge et synspunkt om et aktuelt emne og angive fordele og ulemper ved forskellige løsningsmuligheder.	Jeg kan klart og detaljeret redegøre for komplekse emner med forgnede problemfelter. Jeg kan fremlægge specielle problemfelter samt afrunde fremstillingen med en konklusion.	Jeg kan fremlægge en klar og flydende redegørelse eller argumentation med et sprog, som passer til situationen i stil og niveau. Jeg kan redegøre med en effektiv, logisk struktur, der hjælper modtageren med at lægge mærke til og huske vigtige punkter.
Skrive	 Skrive	Jeg kan skrive korte, enkle postkort, fx sende feriebrev. Jeg kan udfylde formularer med personlige oplysninger, fx skrive navn, nationalitet og adresse på en hotelregistrering.	Jeg kan skrive korte, enkle noter og beskeder. Jeg kan skrive et meget enkelt, personligt brev, fx et takkebrev.	Jeg kan skrive en enkel og sammenhængende tekst om dagligdags temaer eller om emner, som interesserer mig personligt. Jeg kan skrive personlige breve, hvor jeg beskriver oplevelser og indtryk.	Jeg kan skrive klare og detaljerede tekster om en lang række emner der interesserer mig. Jeg kan skrive en opgave eller en rapport hvor jeg formidler oplysninger og argumenter for eller imod et bestemt synspunkt. Jeg kan skrive breve hvor jeg giver udtryk for hændelsens og oplevelsens betydning for mig personligt.	Jeg kan skrive en klar og velstruktureret tekst, hvor jeg kan udtrykke mine synspunkter i detaljer. Jeg kan skrive om indviklede emner i et brev, en opgave eller en rapport og fremhæve det jeg mener er det væsentligste indhold. Jeg kan skrive tekster i forskellige genrer, tilpasset modtageren.	Jeg kan skrive klart og flydende, i en stil der er tilpasset formålet. Jeg kan skrive indviklede breve, rapporter eller artikler på en sådan måde at det hjælper læseren til at lægge mærke til og huske vigtige punkter. Jeg kan skrive sammenfatninger og anmeldelser af faglige eller litterære tekster.

Den Fælles Europæiske Referenceramme: © Europarådet

Den Europæiske Sprogportfolio (ESP/ ELP, engelsk)

Kort historisk rids:

- 1997-2000: 15 EU medlemslande er med i pilotprojekter, udvikling og afprøvning af forskellige sprogportfolios
- 2000: Fastlæggelse af obligatoriske "Principper og Retningslinjer for ESP"
- 2001: Det Europæiske Sprogår: Lancering af ESP
- 2001: Validation Committee analyserer, vurderer og godkender forslagene

ESP bygger på CEFRs intentioner (sprogsyn, sprogbeskrivelse, kompetenceprofiler)

Dansk kontakt

http://www.coe.int/t/dg4/education/elp/elp-reg/Contacts_EN.asp

Den Europæiske Sprogportfolio

- et værktøj til sproglørnere,
sprogbrugere i alle aldre

Den Europæiske Sprogportfolio blev udviklet til
understøttelse af:

- det enkelte menneskes (autonome) sproglæringsproces
- synliggørelse af plurilingvale kompetenceprofiler
- interkulturel bevidsthed, erfaringer og kompetencer
- livslang sproglæring

Den Europæiske Sprogportfolio

118 sprogportfolios blev mellem 2001 og 2010 akkrediteret

51 portfolios kan downloades fra European Center for Modern Languages hjemmeside (ECML)

Men der bliver hele tiden udviklet flere nye versioner i Europa

Videreudviklingen fra de første portfolios

Mange forskellige versioner,
forskellige former

Udvikling af elektroniske
portfolios

Eksempel: Bremen

<http://elp.ecml.at/LinkClick.aspx?fileticket=kx4WpC3eg1w%3d&tabid=2473&language=en-GB>

Das elektronische Portfolio der Sprachen

[mein sprachstand](#)
[← eine seite zurück](#)

[home](#)

- [sprachstand & ziele](#)
- [spracherfahrungen](#)
- [lerntagebuch](#)
- [eigene arbeiten](#)

- [Druckversion](#)
- [Impressum](#)

 Lernsprache: Englisch

Selbevaluierung

Hörverstehen ►

Leseverstehen ►

Schreiben ►

Miteinander Sprechen ►

 Zusammenhängend
Sprechen ►

A1	A2	B1	B2	C1	C2	
						0 ziele
						0 ziele
						3 ziele
						0 ziele
						2 ziele

Kommentare

Noch keine Kommentare

Das elektronische Portfolio der Sprachen

produkt bearbeiten

◀ eine seite zurück

speichern

home

- sprachstand & ziele
- spracherfahrungen
- lerntagebuch
- eigene arbeiten

Lernsprache: Englisch

Titel der Arbeit ■ (Erforderlich)**Kurze Beschreibung des Produkts****Um was handelt es sich bei dem Inhalt**

wenn ich es nicht weiss, klicke ich nichts an

Andere	▲
Zertifikat	☰
Präsentation	
Hausaufgaben	
Referat	▼

Zu welcher Kompetenzstufe gehört die Arbeit

wenn ich es nicht weiss, klicke ich nichts an

A1	▲
A2	☰
B1	
B2	
C1	▼

Woraus besteht mein Produkt?

Eine hier gestaltete Seite	▼
----------------------------	---

Was mir bei dieser Arbeit besonders gelungen ist

Den Europæiske Sprogportfolio

"Et værktøj med begrænsninger"
(Risager 2004)

eller

Et værktøj til synliggørelse af
elevernes sproglige mangfoldighed og
sproglige ressourcer?

ESPs videreudvikling
er også kendetegnet
ved

Plurilingvale tilgange
som inkluderer
også migrantsprog

71 forskellige sprog

Jeg har lagt merke til dette i andre land
I have noticed this in other countries
שמתי לב לכך בארצות אחרות

Land
Country
ארץ

Illustrasjon
Illustration
Gambar

29. september 2015
24

Erfaringer fra et forsknings- og udviklingsarbejde

Begynderundervisning i tysk i en aarhusiansk 5. klasse

"What would language education look like if we no longer posited the eksistence of separate languages?" (Garcia 2007)

2. fremmedsprog fra 5. klasse en længe ventet nybegyndelse!

Hvordan skabes i en 5. klasse et læringsmiljø, som medtænker elevernes sproglige repertoírer?

Hvordan styrkes den enkelte elevs flersproglige bevidsthed?

Hvordan kan elevernes (flere)sproglige hverdagserfaringer medtænkes i undervisningsplanlægningen?

Kan elevernes konkrete sproglige ressourcer synliggøres ved læring af et nyt nationalsprog?

Kan de gøres til undervisningens genstand?

Europeisk språkperm

European Language Portfolio
Europäisches Sprachenportfolio
Portfolio européen des langues
Portfolio europeo de las lenguas

6–12

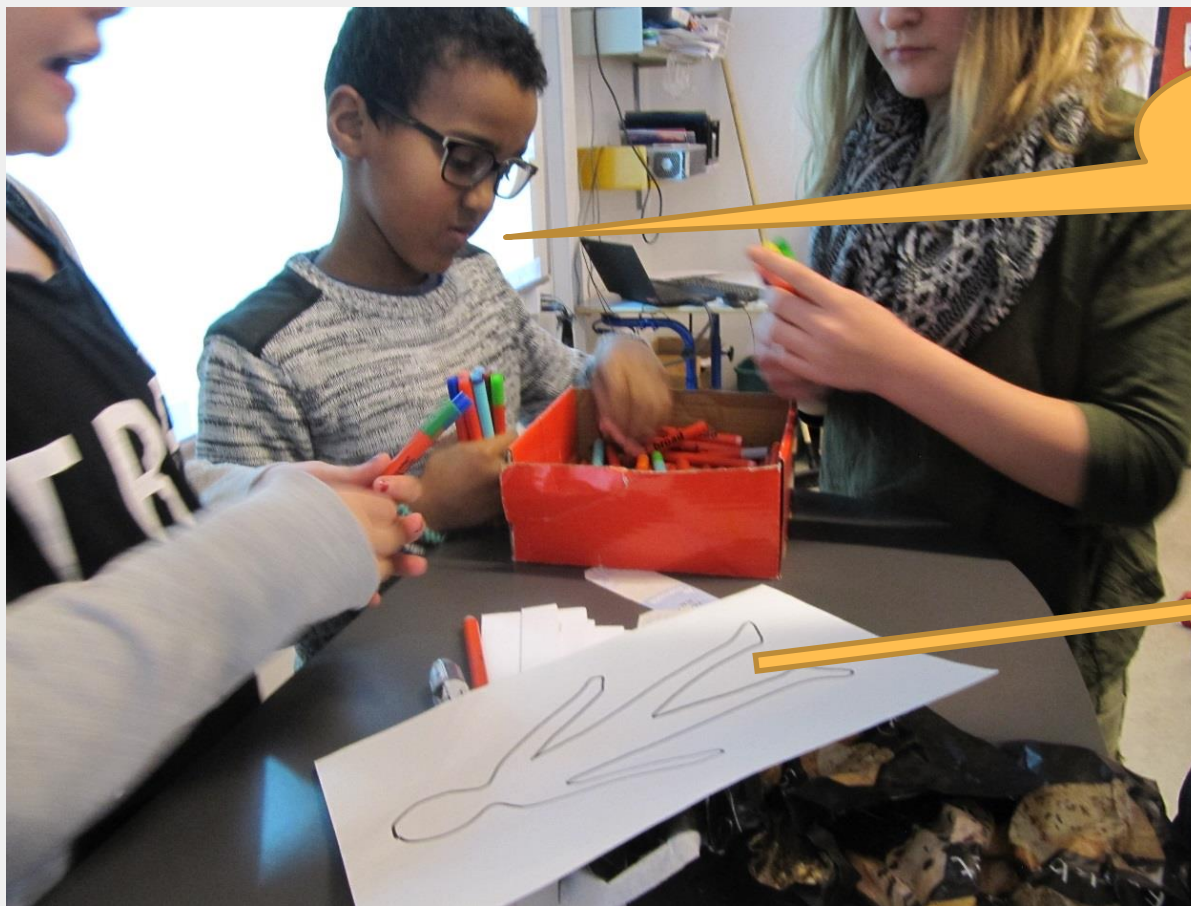
Hvorfor ikke bruge
en af de Europæiske
Sprogportfolios?

Hvorfor faldt valget netop på den norske Språkperm?

- Eksemplarisk plurilingval tilgang – inkluderer "indvandrersprog"
- Overvinder den historisk begrundede begrænsning til nationale "moderne europæiske sprog" eller regionalsprogene
- Udgangspunkt i de sproglige repertoarer, eleverne har
- Tilgodeser den sproglige realitet eleverne færdes i udenfor skolen via kontakter, rejser, medier etc.
- Norsk er nemt at forstå for danske elever

Hvor starter man, når der (endnu) ikke findes en dansk Sprogportfolio?

Jeg kan så mange sprog...hvilken farve skal jeg vælge til mit sprogportræt?

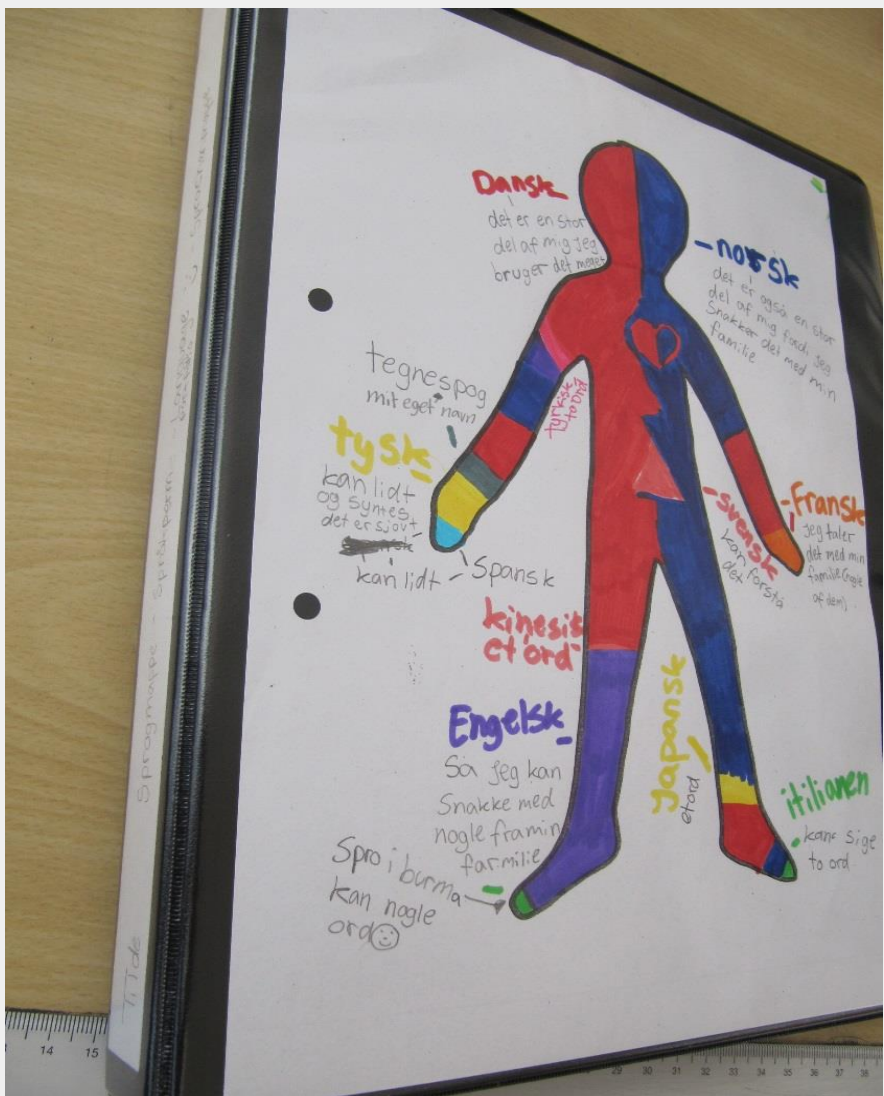
Skabelon til et Sprogportræt

1 trin: Køb af en mappe og kreering af en forside!

Sprogportfolioens dele

SPRÅKPASS			
Jeg og språkene mine	ARK 4–11		
SPRÅKBIOGRAFI			
Andre land og folk	ARK 13–21		
Mine språkkilder	ARK 22–31		
Min språklæring	ARK 32–40		
Alt dette kan jeg	ARK 41–46		
Bedre og bedre	ARK 47–52		
På vei mot ungdomstrinnet	ARK 53–61		
SPRÅKMAPPE			
Min språkmappe	ARK 62–65		

Språk jeg kan lite grann av
Languages I know a bit of
Sprog, som jeg kan en lille smule

italiensk?

samisk?

russisk?

arabisk?

Ovi!

Ja

Nei

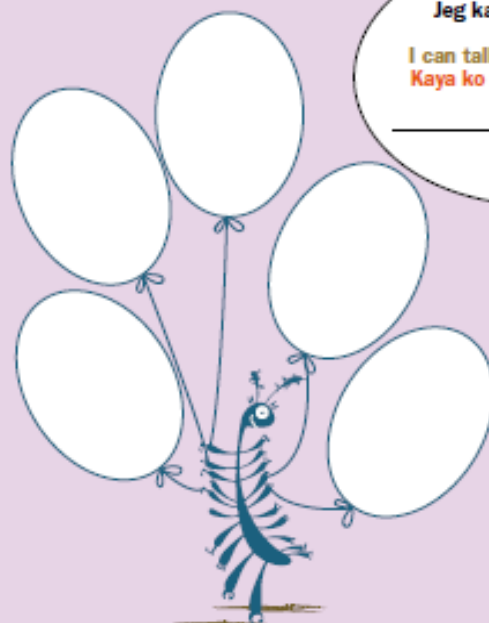
Isi!

Ha

Mine språk ...
My languages ...
لسانهای من

Jeg kan forstå når
noen snakker
I can understand when
somebody speaks
Manne maatham guarkedh
maam soptsesth

Jeg kan snakke med
noen på
I can talk to somebody in
Kaya ko makipag-usap sa

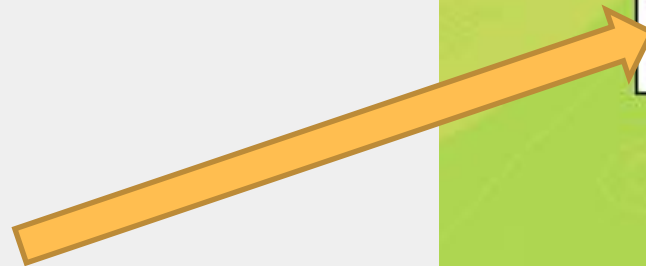

Trin 2:

Prioritere udvælgelse
fra de 65 sider i den
norske sprogportfolio

Hvor har jeg lært sprog?

Mine språkkilder

My language sources

Mes sources linguistiques

Min språklæring

My language learning

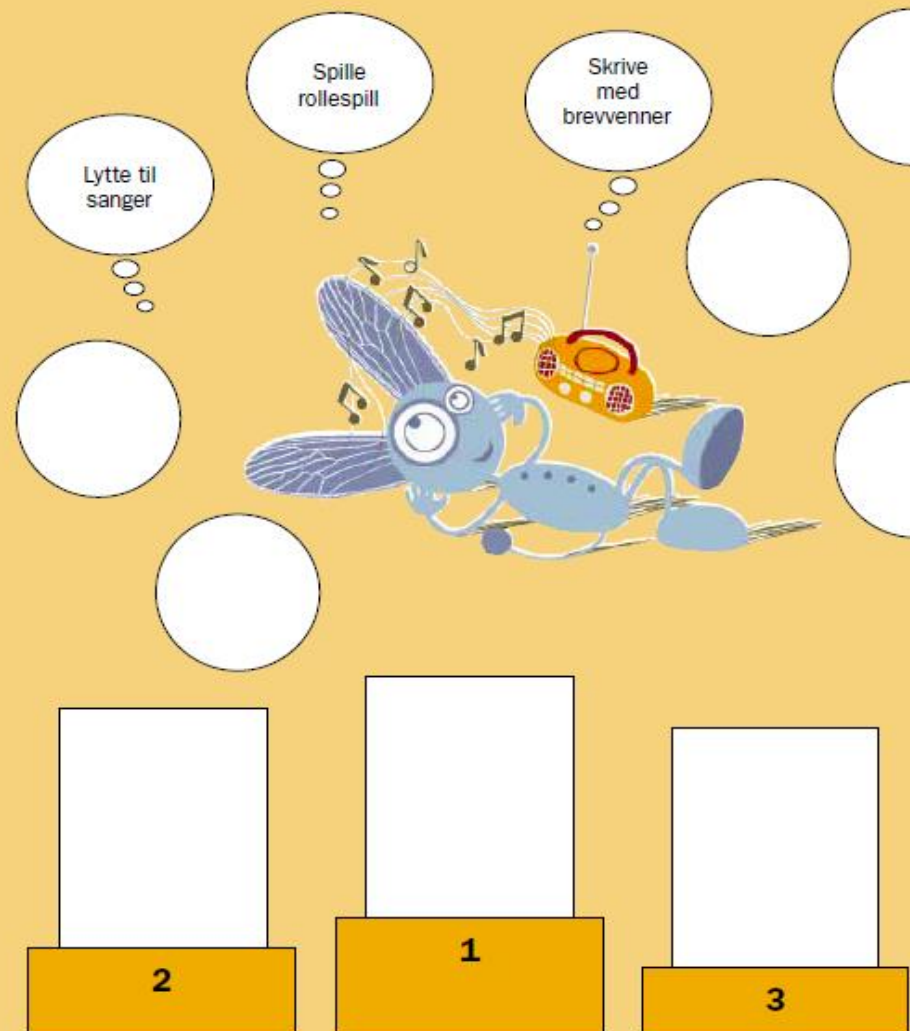
Kiellopintoni

Hvordan lærer jeg sprog?

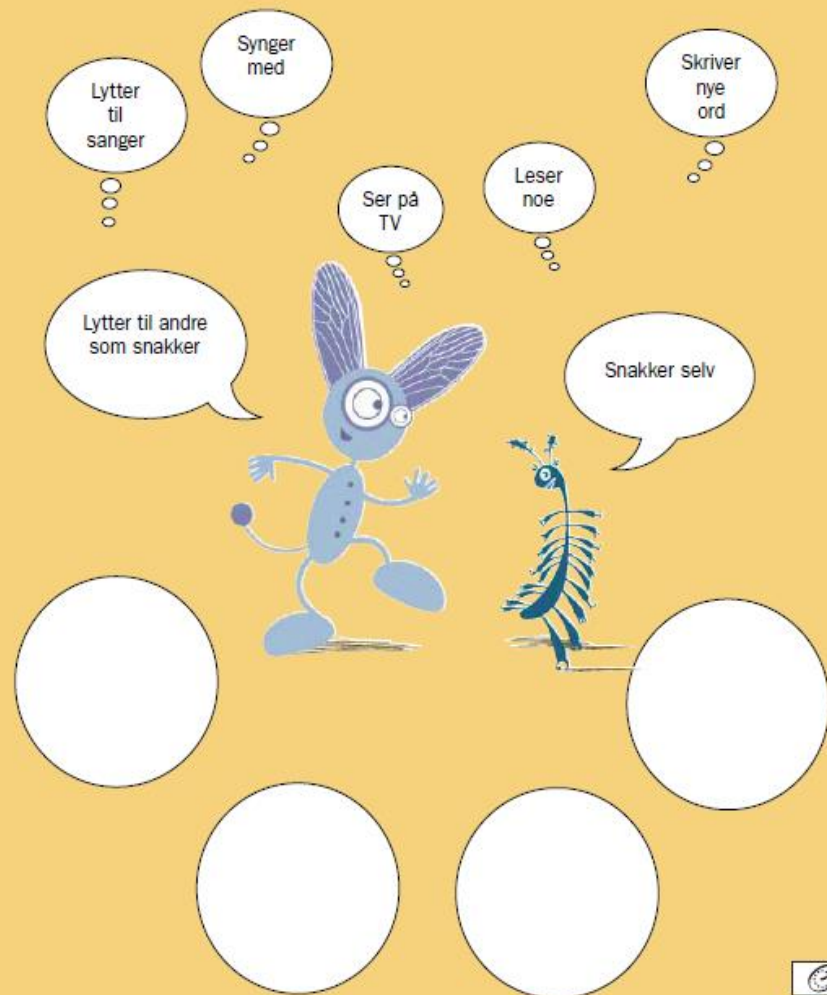
Dette liker jeg å gjøre for å lære meg språk

Things I like to do to learn languages

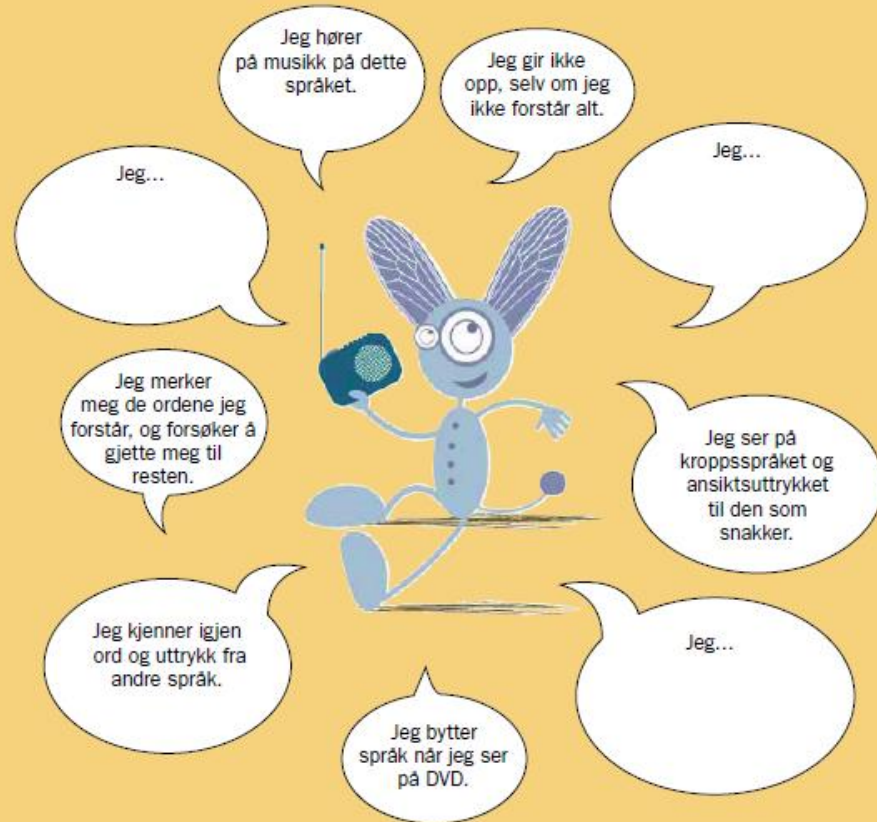
Coisas que gosto de fazer para aprender idiomas

Jeg lærer nye ord og uttrykk best når jeg
I learn new words and expressions best when I
Mun oahpan ođđa sánliid ja dajaldagaid buoremusat dalle go

Mine beste triks
My best tricks
Minun parhaat konstit

Eksempler fra elevernes samlemappe

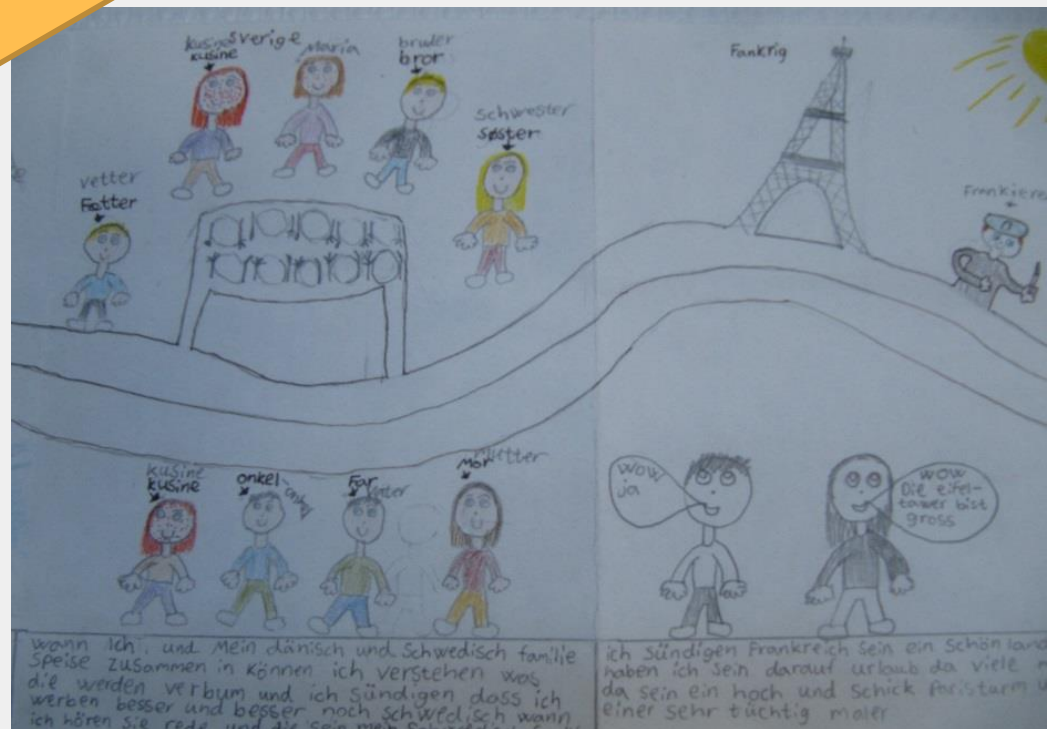
Das langgestreckte Wunder

Jeg synes også, det er meget smart fundet på af hende, at vi kunne lave det der papir, hvor man kunne tegne og så skal man skrive sådan noget, skrive en hel masse sprog, så man kan se, hvor man har lært noget

Hvor har jeg lært/mødt de sprog, jeg kender til?

Klip fra lærerinterview

"Det har givet mig meget, meget, meget stort indblik i vores mange sprog og lande, de har relationer til. Sprog, som jeg ikke anede noget som helst om før. Så uden tvivl er jeg blevet meget klogere på det. Og jeg synes også – vi er ikke i top 100 endnu, men jeg er blevet bedre til det ... Vi kan bruge det"

Elevudtalelser om sprogmappen

Gabi: Kan I huske, hvordan I har brugt den, og hvad I har skrevet i den?

Elev 1: Ja. Altså sådan, vi skrev, hvordan vi har lært, bedst lærte, sådan fandt ud af tingene

Elev 2: Jeg kan også se forskellige videoer på YouTube (...) Hvis man skal lære sprog, så kan man se nogle af sine tricks

Gabi: Hvad synes I om sprogmappen?

Elev 3: Mhh, jeg synes, det var fint og fortælle, hvordan man bedst har det, når man skal lære sprog

- Elev 4: Den er god at have, sådan kan bladre tilbage og se nå ja, det er sådan, det var. Så er den også dejlig at have til altid at have samlet sine tyske ting i, fx hvordan vi engang har lavet en tegneserie og er i gang med en lang tegning og putte den i
- Gabi: Hvad har I lært ved at arbejde med sprogmappen?
- Elev 5: Og så synes jeg også, man har fundet ud af hvordan, hvad tænker jeg, hvordan lærer jeg egentlig nye ord bedst, og så kan man også opleve så åh det var det, det var sådan jeg kunne lære nyt sprog bedst

SPØRGSMÅL TIL DISKUSSION

- Hvordan vil fremmedsprogsundervisningen se ud, hvis vi tager det alvorligt, at sprogene ikke eksisterer adskilt i vores hjerne?
-
- Skal elevernes flersproglige repertoarer og ressourcer tilgodeses i fremmedsprogsundervisningen? Hvis ja - hvordan?
-
- Hvilke udfordringer vil vi møde i vores sprogundervisning?
-
- Hvordan kan vi i planlægningen af undervisningen tilgodese/ anerkende flersproglige ressourcer og elevernes hverdagserfaring (translanguaging) med flersprogethed?

Netadresser

<http://elp.ecml.at/UsingtheELP/tabid/2323/language/en-GB/Default.aspx>

<http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/>

http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Cadre1_EN.asp